

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет

**Креативні технології формування професійної компетентності
майбутніх технологів-дизайнерів: практичний poradnik**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальностей 182/G15 "Технології легкої промисловості"
та 015.36 /A5 "Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)"

**Мукачево
МДУ 2025**

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою Мукачівського
державного університету*

протокол № від

*Обговорено та схвалено на засіданні кафедри інженерії, технологій та професійної
освіти*

протокол № 7 від «19» грудня 2025 р.

Укладач

Чепелюк Б.М. – здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) Мукачівського державного університету

Рецензент

Зябловська Д.Є., доктор філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), ст. викладач кафедри інженерії, технологій та професійної освіти Мукачівського державного університету.

Креативні технології формування професійної компетентності майбутніх технологів-дизайнерів: практичний poradnik для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 182/G15 "Технології легкої промисловості" та 015.36 /A5"Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)"/ укладач: Б. Чепелюк.- МДУ, 2026.- с. (1,4 др.арк.).

У практичному poradniku розглянуто креативні технології, які створюють умови для формування творчого, креативного мислення та професійної компетентності загалом у майбутніх технологів-дизайнерів.

Матеріали практичного poradnika будуть цікавими та корисними для викладачів, які здійснюють підготовку здобувачів освіти спеціальностей 182/G15 "Технології легкої промисловості" та 015.36 /A5"Професійна освіта (Технології виробів легкої промисловості)", а також для самих майбутніх технологів-дизайнерів у галузі легкої промисловості, наукових працівників та всіх, хто провадить наукову та методичну діяльність й використовують креативні технології навчання під час формування у здобувачів освіти професійної компетентності у галузі технологій та дизайну легкої промисловості.

ЗМІСТ

ст.

ПЕРЕДМОВА	4
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ КРЕАТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	6
Сутність і зміст поняття «креативне навчання» у сучасній педагогічній науці.....	6
Креативний підхід у підготовці технологів-дизайнерів в галузі легкої промисловості.....	7
Педагогічні умови ефективного впровадження креативного навчання (з урахуванням специфіки швейного та дизайнерського профілю).....	10
ПОТЕНЦІАЛ КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТЕХНОЛОГІВ - ДИЗАЙНЕРІВ	14
Проектно-орієнтоване навчання у змісті професійної підготовки та формуванні професійної компетентності здобувачів вищої освіти для галузей легкої промисловості.....	15
Можливості інтерактивних технологій навчання для інтенсифікації креативного мислення у майбутніх інженерів-дизайнерів.....	18
МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ	22
Діагностичні матеріали для визначення рівня креативності у здобувачів вищої освіти за інженерно-дизайнерськими спеціальностями у галузі легкої промисловості та рівня готовності педагога до інноваційної/креативної діяльності з підготовки майбутніх технологів-дизайнерів.....	22
Методичні та практичні матеріали застосування креативних методів навчання у змісті професійно-орієнтованих дисциплін для підготовки майбутніх інженерів-дизайнерів.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	36

ПЕРЕДМОВА

У сучасних умовах стрімких трансформацій суспільства, зумовлених розвитком науки, техніки, цифрового середовища та освітніх інновацій, особливої ваги набуває проблема розвитку креативного мислення молоді. Динаміка змін, що відбуваються у світі, потребує від фахівців не лише ґрунтовних знань, а й здатності діяти нестандартно, адаптуватися до нових умов і генерувати інноваційні ідеї.

Проблема розвитку креативного мислення у сучасного покоління українців в умовах сьогодення набуває ще більшої значущості. Соціально-економічні виклики, спричинені воєнними подіями та необхідністю відновлення й розвитку держави, актуалізують потребу у підготовці фахівців нового типу - ініціативних, гнучких, здатних до творчого розв'язання професійних завдань. Саме тому застосування креативних технологій навчання стає не просто актуальним, а необхідним інструментом формування професійної компетентності здобувачів освіти.

Особливо це стосується здобувачів спеціальностей 182/G15 «Технології легкої промисловості» та 015.36/A5 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», професійна діяльність яких безпосередньо пов'язана з поєднанням технологічних знань, дизайнерського мислення та творчого підходу. У сучасній легкій промисловості важливими є не лише якість і функціональність виробів, а й їх естетична привабливість, інноваційність, відповідність світовим тенденціям. Це вимагає від майбутніх фахівців високого рівня креативності та здатності до проєктно-технологічної діяльності.

Глобалізаційні процеси, інтеграція освітніх систем, а також активний розвиток інформаційних і виробничих технологій зумовлюють необхідність модернізації підходів до професійної підготовки. Сучасний фахівець має володіти не лише спеціальними знаннями, а й уміннями ефективної комунікації, роботи в команді, використання цифрових інструментів, обробки значних обсягів інформації, її критичного аналізу, узагальнення та систематизації.

Отже, професійна підготовка здобувачів зазначених спеціальностей має бути спрямована не тільки на формування системи знань, умінь і навичок, але й на розвиток їхнього творчого потенціалу. Саме креативність дозволяє майбутньому фахівцеві не лише адаптуватися до змін, а й активно впливати на них, виступаючи ініціатором інновацій та перетворень у професійній сфері.

Водночас слід зазначити, що в освітній практиці ще зберігаються елементи традиційного, репродуктивного підходу до навчання, який не повною мірою сприяє розвитку творчого мислення здобувачів освіти. У зв'язку з цим особливого значення набуває впровадження креативних технологій навчання, що забезпечують активізацію пізнавальної діяльності, розвиток самостійності, ініціативності та здатності до самореалізації.

Відповідно до сучасних освітніх орієнтирів, пріоритетом державної політики є підтримка розвитку особистості, її інтелектуального, творчого та професійного потенціалу. Формування творчих здібностей, навичок

самостійного пізнання, саморозвитку та самореалізації виступає важливою умовою підготовки конкурентоспроможного фахівця.

Творчі здібності особистості слід розглядати як інтегративну характеристику, що поєднує індивідуальні якості, інтелектуальні можливості та мотиваційні чинники, які забезпечують ефективність навчально-творчої діяльності. Водночас сам по собі творчий потенціал не гарантує високих результатів. Вирішальну роль відіграє мотиваційна складова - внутрішня потреба у творчості, прагнення до самовираження, наполегливість і готовність до пошуку нових рішень.

Таким чином, використання креативних технологій у процесі професійної підготовки здобувачів освіти є важливим чинником формування їхньої професійної компетентності, розвитку творчого мислення та забезпечення успішної реалізації у майбутній професійній діяльності.

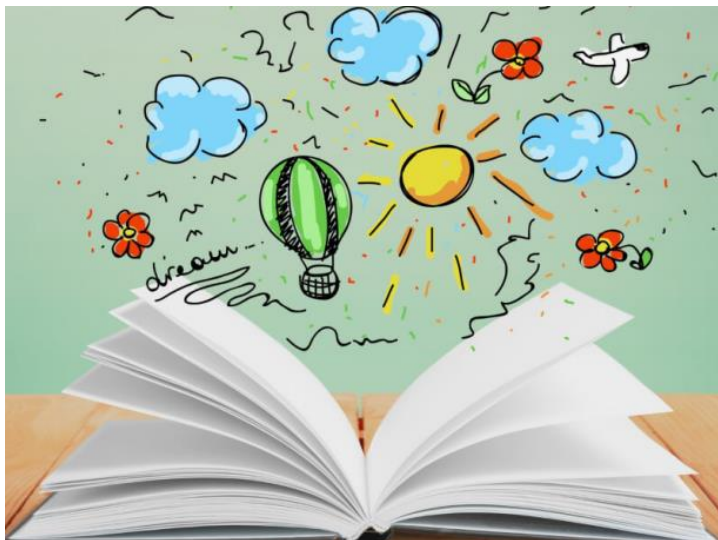
В даному науково-методичному виданні автор представляє теоретичні, методичні та практичні основи формування професійної компетентності із застосуванням креативних технологій навчання, які будуть корисні для удосконалення професійної підготовки здобувачів спеціальностей 182/G15 "Технології легкої промисловості" та 015.36 /A5 "Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)". У запропонованому практичному порадику значна увага приділена висвітленню таких креативних технологій навчання, як проєктно-орієнтоване навчання, ігрові технології навчання та сучасні інформаційно-комунікаційні технології навчання та представлено практичні кейси їх застосування, що, у разі їх використання в освітньому процесі, сприяють інтенсифікації креативного потенціалу майбутніх фахівців у галузі легкої промисловості.

Це видання має експериментальний характер, оскільки викладені в ньому авторські підходи та ідеї носять дискусійний характер і потребують подальшого осмислення. У зв'язку з цим автор відкритий до зауважень, рекомендацій і конструктивної критики, які можуть бути враховані для уточнення та вдосконалення методичних та практичних матеріалів для формування професійної компетентності засобами креативних технологій навчання майбутніх інженерів-дизайнерів.

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОБЛЕМИ КРЕАТИВНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Сутність і зміст поняття «креативне навчання» у сучасній педагогічній науці

У сучасній педагогічній теорії та практиці поняття «креативне навчання» набуває особливої значущості у зв'язку з необхідністю підготовки фахівців, здатних до інноваційної діяльності, творчого вирішення професійних завдань та адаптації до динамічних умов розвитку суспільства. У наукових дослідженнях креативне навчання

розглядається як один із ключових напрямів модернізації освіти, що орієнтований на розвиток творчого потенціалу особистості та її здатності до самореалізації.

У загальному розумінні креативне навчання визначається як освітній підхід, який спрямований на активізацію творчої діяльності здобувачів освіти, розвиток їхнього креативного мислення, здатності до генерування нових ідей та пошуку нестандартних рішень. Зокрема, дослідники підкреслюють, що креативне навчання передбачає створення умов, за яких здобувачі освіти можуть реалізувати власний творчий потенціал у процесі розв'язання навчальних і професійно орієнтованих завдань (Масляник, 2023, с.47) .

У педагогічній науці креативне навчання тісно пов'язується з поняттям «креативної педагогіки», яка розглядається як напрям педагогічної діяльності, спрямований на формування здатності особистості до творчого самовираження та саморозвитку. Як зазначає Роксоляна Швай (Швай Р., с.19), сновною ідеєю такого підходу є навчання не лише знанням, а й умінню мислити творчо, діяти нестандартно та створювати нове.

Сутність креативного навчання розкривається через його основні характеристики. По-перше, воно має діяльнісний характер, оскільки передбачає активну участь здобувачів освіти у навчальному процесі. По-друге, воно орієнтоване на розвиток дивергентного мислення, що забезпечує здатність генерувати різноманітні ідеї та підходи до вирішення проблем. По-третє, креативне навчання базується на принципах відкритості, варіативності та індивідуалізації освітнього процесу.

Важливим аспектом є те, що креативне навчання виступає не лише як метод або технологія, а як цілісна педагогічна система, яка інтегрує різні підходи: компетентнісний, особистісно орієнтований, діяльнісний та

інноваційний. У межах цієї системи навчання розглядається як процес співтворчості викладача і здобувача освіти, спрямований на досягнення нових освітніх результатів (Крикунова та ін., 2023).

У сучасних дослідженнях (Любарська, 2024) також акцентується увага на ролі креативного освітнього середовища як необхідної умови реалізації креативного навчання. Таке середовище характеризується стимулюванням ініціативи здобувачів освіти, підтримкою їхньої творчої активності, можливістю вибору різних способів виконання завдань і залученням до проектної та дослідницької діяльності.

Аналіз наукових джерел свідчить, що креативне навчання нерозривно пов'язане з розвитком креативності як інтегративної якості особистості. Креативність розглядається як складне утворення, що включає інтелектуальні, мотиваційні, емоційні та діяльнісні компоненти, які забезпечують здатність до творчої діяльності (Дімітрова-Бурлаєнко, 2017). Відповідно, креативне навчання має бути спрямоване на комплексний розвиток цих компонентів.

Окрему увагу науковці приділяють взаємозв'язку креативного навчання і формування ключових компетентностей XXI століття. Зокрема, креативність розглядається як одна з базових «м'яких навичок», поряд із критичним мисленням, комунікацією та співпрацею, що визначають успішність особистості у професійній діяльності (Омельченко & Гармаш, 2022).

У контексті підготовки майбутніх фахівців у галузі легкої промисловості креативне навчання набуває особливого значення. Професійна діяльність технолога-дизайнера передбачає постійне вирішення творчих завдань, пов'язаних із проєктуванням, конструюванням та виготовленням виробів, що відповідають сучасним вимогам ринку. Тому креативне навчання виступає важливим засобом формування їхньої професійної компетентності, здатності до інновацій та творчого самовираження.

Отже, креативне навчання у сучасній педагогічній науці розглядається як багатовимірне явище, що поєднує в собі освітню технологію, педагогічну стратегію та умову розвитку творчої особистості. Його сутність полягає у створенні таких умов навчання, які забезпечують активізацію творчого потенціалу здобувачів освіти, формування їхньої здатності до інноваційної діяльності та підготовку до ефективної професійної самореалізації.

Креативний підхід у підготовці технологів-дизайнерів в галузі легкої промисловості

Розвиток творчої діяльності в сучасному суспільстві набуває визначального значення, оскільки саме креативність забезпечує ефективну орієнтацію особистості в умовах динамічних соціально-економічних і технологічних змін. У світі, де майбутнє характеризується високим рівнем невизначеності, а професійна діяльність постійно трансформується, людина змушена перебувати у ситуації безперервного вибору, аналізу альтернатив і пошуку оптимальних рішень. За таких умов творчість виступає не лише

засобом адаптації до змін, а й інструментом активного конструювання власної професійної траєкторії (Craft, 2005; Runco, 2007, Швай, 2020, с.3-7).

Особливої актуальності ця проблема набуває у підготовці здобувачів освіти спеціальностей 182/G15 «Технології легкої промисловості» та 015.36/A5 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», професійна діяльність яких передбачає поєднання технологічних, конструкторських і художньо-дизайнерських компетентностей. Сучасний

фахівець у галузі легкої промисловості повинен не лише володіти виробничими технологіями, а й демонструвати здатність до створення інноваційних продуктів, прогнозування модних тенденцій, застосування нестандартних підходів у проєктуванні та виготовленні виробів (Саприкіна, 2019, с. 232).

У зв'язку з цим у системі вищої освіти постає завдання створення умов для цілеспрямованого розвитку творчих і креативних якостей здобувачів освіти. Йдеться не лише про формування окремих умінь, а про розвиток інтегративної характеристики особистості, яка охоплює інтелектуальні, мотиваційні, емоційно-вольові та діяльнісні компоненти. Науковці підкреслюють, що креативність не зводиться до однієї здібності, а є складною системною властивістю, що формується у взаємодії природжених задатків і соціально зумовлених факторів (Швай, 2020).

Важливою ознакою творчої особистості є сукупність її творчих якостей - індивідуально-психологічних характеристик, які забезпечують успішність у виконанні творчої діяльності. До них належать гнучкість мислення, здатність до дивергентного продукування ідей, оригінальність, самостійність, критичність та здатність до рефлексії. Для майбутніх технологів-дизайнерів ці якості мають принципове значення, оскільки їх професійна діяльність передбачає розв'язання комплексних виробничо-дизайнерських завдань, що не мають єдиного правильного рішення.

Важливою характеристикою кожної особистості, здатної до креативної діяльності є наявність творчого потенціалу. Ряд дослідників під творчим потенціалом фактично розуміють обдарованість, готовність до діяльності, а в нашому випадку - творчу обдарованість, готовність до творчої діяльності. Моляко В.О., Музика О.Л. та інші науковці-психологи, що досліджувати проблему творчості особистості, встановили, що загальна структура творчого потенціалу може визначатися такими основними складовими:

1) задатки, нахили, що виявляються в підвищеній чутливості, певній вибірковості, наданні переваг чомусь перед чимось, загальній динамічності психічних процесів;

2) інтереси, їх спрямованість, частота й систематичність проявів, домінування пізнавальних інтересів;

3) допитливість, потяг до створення нового, до пошуку й розв'язання проблем;

4) швидкість у засвоєнні нової інформації, створення асоціативних масивів;

5) нахили до постійних порівнянь, зіставлень, вироблення еталонів для наступних порівнянь, відбору;

6) прояви загального інтелекту – розуміння, швидкість оцінювань та вибору шляхів розв'язку, адекватність дій;

7) емоційне забарвлення окремих процесів, емоційне ставлення, вплив почуттів на суб'єктивне оцінювання, вибір, надання переваг;

8) наполегливість, систематичність у роботі, цілеспрямованість, рішучість, працелюбність, сміливе прийняття рішень;

9) творча спрямованість на пошуки аналогій, комбінування, реконструювання, змін варіантів, економність у рішеннях, використанні часу, засобів та ін.;

10) інтуїтивізм – здатність до прояву неусвідомлюваних швидких (іноді миттєвих) оцінок, прогнозів, рішень;

11) порівняно швидке та якісне оволодіння вміннями, навичками, прийомами, технікою праці, майстерністю виконання відповідних дій;

12) здібності до реалізації власних стратегій і тактик при розв'язанні різних проблем, завдань, пошуку виходу зі складних, нестандартних, екстремальних ситуацій (Моляко В.О., Музика О. Л., с.15-16).

Водночас формування креативних якостей у здобувачів зазначених спеціальностей супроводжується низкою педагогічних труднощів. По-перше, складність полягає в інтегративному характері творчості, що ускладнює її цілеспрямоване формування в умовах масової освіти. По-друге, недостатньо розробленими залишаються методики діагностики рівня розвитку творчих психічних процесів, зокрема дивергентного мислення, уяви, інтуїції. По-третє, освітній процес не завжди враховує закономірності протікання творчої діяльності, що обмежує можливості розвитку творчого потенціалу студентів.

Суттєвим аспектом є необхідність організації освітнього процесу як творчого середовища, в якому здобувач освіти виступає активним суб'єктом діяльності. Це передбачає впровадження варіативних форм і методів навчання, розширення можливостей для самостійної роботи, розвиток діалогічної взаємодії між викладачем і студентом, використання проєктних і дослідницьких технологій (Пометун, 2019).

Рівень сформованості творчих якостей здобувачів освіти може визначатися за такими показниками: здатність до застосування нових підходів у вирішенні професійних завдань; уміння інтегрувати теоретичні знання і практичні навички; виявлення нових проблем у стандартних ситуаціях; варіативність

мислення; обґрунтованість прийнятих рішень; здатність до самоаналізу та рефлексії; готовність до дослідницької діяльності (Тихомиров, 2002; Федорчук, 2017).

Особливу увагу слід приділити врахуванню закономірностей творчого процесу, який має поетапний характер і включає підготовку, інкубацію, осяння та перевірку ідей. Як зазначають науковці, зокрема Моляко В.О., Музика О.Л. та інші, творчість є результатом взаємодії інтелектуальних можливостей особистості та її мотиваційної сфери, яка може як стимулювати, так і гальмувати творчу активність. Це означає, що ефективне формування креативності можливе лише за умови створення позитивного мотиваційного середовища (Швай, 2020).

Таким чином, проблема формування творчих і креативних якостей у здобувачів спеціальностей 182/G15 «Технології легкої промисловості» та 015.36/A5 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)» є комплексною і потребує системного вирішення. Її розв'язання можливе через впровадження креативних технологій навчання, орієнтованих на розвиток дивергентного мислення, самостійності, ініціативності та здатності до інноваційної діяльності.

Педагогічні умови ефективного впровадження креативного навчання (з урахуванням специфіки швейного та дизайнерського профілю)

Ефективність впровадження креативного навчання у процес професійної підготовки майбутніх фахівців галузі легкої промисловості значною мірою залежить від створення відповідних педагогічних умов. Особливої актуальності це набуває для здобувачів спеціальностей 182/G15 «Технології легкої промисловості» та 015.36/A5 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)», оскільки їхня професійна діяльність поєднує технологічну точність і художньо-дизайнерське мислення.

Створення творчого освітнього середовища

Творче освітнє середовище у підготовці майбутніх технологів-дизайнерів має поєднувати педагогічні, матеріально-технічні та емоційно-психологічні складники. Його специфікою є інтеграція навчального простору з елементами професійного середовища: швейні майстерні, дизайн-студії, комп'ютеризовані "острівці" із сучасним програмним забезпеченням; лабораторії конструювання одягу та технології виготовлення швейних виробів.

Наприклад:

- організація дизайн-студії в аудиторії, де студенти працюють із мудбордами, ескізами, генерують креативні дизайнерські рішення;
- використання цифрових інструментів (CLO 3D, Adobe Illustrator) для візуалізації моделей одягу;

- організація експериментальної матеріалознавчої лабораторії, в якій можна досліджувати і аналізувати властивості сучасних текстильних матеріалів і генерувати ідеї щодо їх використання для створення нестандартних дизайнерських і технологічних рішень;

- створення “творчих зон” для експериментування з фактурами, кольорами, оздобленням матеріалів;

- впровадження інноваційної технологічної лабораторії із сучасним технічним обладнанням, як от 3D-принтери, лазерні установки розкрою, з'єднання швейних виробів, пристрої для нанесення сучасних видів декору тощо.

Таке середовище сприяє розвитку креативного мислення через практичну діяльність, експериментування та візуалізацію ідей (Craft, 2005; Sawyer, 2012).

Мотивація здобувачів освіти

У дизайнерсько-технологічній підготовці важливо формувати внутрішню мотивацію здобувачів інженерної та дизайн-освіти через наближення навчання до реальних професійних завдань.

Ефективними є такі приклади:

- участь у творчих конкурсах та студентських показах мод;
- участь у грантових проєктах міського, регіонального, всеукраїнського та міжнародного рівнів;
- участь у предметних студентських олімпіадах, професійних конкурсах на зразок Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «WORLD SKILLS UKRAINE»;
- менторство провідних підприємств галузей легкої промисловості, організація навчальних екскурсій на такі виробництва, колаборація студентів і підприємств у розробці інноваційних проєктів тощо.

Такі форми діяльності, на нашу думку, сприяють виникненню інтересу, відчуттю значущості результату та професійної самореалізації.

Підготовка викладача до використання креативних технологій

На сучасному етапі розвитку українського суспільства та трансформації системи вищої освіти відбувається переосмислення ролі педагога як ключового суб'єкта освітнього процесу. Запровадження нових освітніх стандартів, орієнтація на компетентнісний підхід і інтеграція у європейський освітній простір зумовлюють підвищення вимог до професійної підготовки викладачів закладів вищої освіти. У цих умовах педагог має не лише володіти ґрунтовними фаховими знаннями, а й демонструвати високий рівень педагогічної

майстерності, здатність до інноваційної діяльності, постійного професійного саморозвитку та креативного мислення.

Сучасна парадигма вищої освіти передбачає перехід від традиційної моделі передачі знань до студентоцентрованого навчання, у якому здобувач освіти виступає активним учасником освітнього процесу (Козак, 2014). У зв'язку з цим суттєво розширюються функції викладача, трансформуються його професійні ролі, з'являються нові підходи до організації взаємодії зі здобувачами освіти.

У сучасній педагогічній практиці викладач дедалі частіше виступає не лише як носій знань, а як організатор, консультант і партнер у навчанні. Однією з важливих ролей є роль *тьютора*, який забезпечує індивідуальний супровід освітньої діяльності здобувачів освіти. Тьютор сприяє формуванню індивідуальної освітньої траєкторії, підтримує процес самоосвіти, стимулює рефлексію та розвиток відповідальності за результати навчання. На відміну від традиційного викладача, який орієнтується на передачу знань, тьютор створює умови для їх самостійного здобуття та осмислення (Ляшенко, 2015).

Не менш значущою є роль *фасилітатора*, який організовує навчальну взаємодію, сприяє активному залученню студентів до обговорення, стимулює їхню пізнавальну діяльність та підтримує розвиток критичного мислення. Фасилітатор забезпечує сприятливу атмосферу співпраці, спрямовує групову роботу, але не нав'язує власних рішень, що є важливим для формування креативності та самостійності здобувачів освіти (Пошетун, 2003).

У межах організації колективної діяльності важливу роль виконує *модератор*, який координує роботу групи, забезпечує ефективну комунікацію між її учасниками, сприяє досягненню поставлених цілей. Модерація є особливо актуальною при використанні інтерактивних і проєктних методів навчання, дистанційного навчання (Ляшенко, 2015), які широко застосовуються у сучасній вищій освіті.

Сучасний викладач також виступає у ролі *навігатора* освітнього процесу, допомагаючи здобувачам орієнтуватися в інформаційному просторі, відбирати релевантні джерела, критично оцінювати інформацію та будувати власну освітню траєкторію. У контексті цифровізації освіти ця функція набуває особливої значущості, оскільки обсяг доступної інформації постійно зростає.

Важливим компонентом професійної діяльності викладача є також коучинг-підхід, який спрямований на розвиток потенціалу здобувачів освіти, формування їхньої впевненості у власних силах та здатності до досягнення поставлених цілей. *Коуч* допомагає студентам усвідомити власні ресурси, визначити шляхи професійного зростання та ефективно вирішувати навчальні й життєві завдання.

У педагогічному контексті широко використовується і поняття менторства, яке передбачає індивідуальну підтримку здобувача освіти, спрямовану на його професійний та особистісний розвиток. *Ментор* виступає наставником, консультантом і партнером, який допомагає розкрити потенціал здобувача освіти, сприяє формуванню його професійної ідентичності (Crisp & Cruz, 2009).

Таким чином, сучасний викладач закладу вищої освіти виконує комплекс взаємопов'язаних ролей - тьютора, фасилітатора, модератора, навігатора, коуча та ментора. Це свідчить про трансформацію його професійної діяльності від традиційної передачі знань до організації освітнього середовища, що сприяє розвитку самостійності, креативності та професійної компетентності здобувачів освіти.

Особливої актуальності така трансформація набуває у підготовці майбутніх фахівців галузі легкої промисловості, де викладач має не лише передати технологічні знання, а й сприяти розвитку дизайнерського мислення, творчого підходу та здатності до інноваційної діяльності.

Приклади ефективної педагогічної діяльності сучасного педагога у галузі легкої промисловості:

- проведення майстер-класів із сучасних технік обробки виробів (апсайклінг, деконструкція, комбінування матеріалів);
- використання методу “дизайн-мислення” при розробці нових моделей одягу;
- організація спільних творчих проєктів викладача і студентів.

Викладач має демонструвати відкритість до нових ідей, підтримувати експерименти студентів та сприяти розвитку їхнього індивідуального стилю.

ПОТЕНЦІАЛ КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТЕХНОЛОГІВ - ДИЗАЙНЕРІВ

У сучасній професійній підготовці майбутніх технологів-дизайнерів у сфері легкої промисловості дедалі більше звертається увага на використання креативних технологій навчання як ключового ресурсу формування професійної компетентності. Їхній потенціал полягає не лише у розвитку творчих здібностей студентів, а й у забезпеченні цілісної інтеграції художнього мислення, технологічних знань і практичних навичок.

Креативні технології навчання виступають як інноваційні педагогічні інструменти, що активізують дивергентне мислення, сприяють самовираженню та формують здатність до створення нових дизайнерських продуктів. У підготовці технологів-дизайнерів вони набувають особливої значущості, оскільки ця професія передбачає поєднання творчості з чіткими технологічними процесами.

Одним із провідних видів креативних технологій є технологія дизайн-мислення. Вона орієнтує студентів на глибоке розуміння потреб користувача, формування ідей та їх подальше втілення у вигляді прототипів. У процесі навчання майбутні дизайнери проходять етапи емпатії, генерації ідей, прототипування та тестування, що дозволяє їм не лише створювати естетично привабливі вироби, але й забезпечувати їх функціональність і актуальність для ринку. Такий підхід формує системне бачення проєктної діяльності та розвиває здатність до інновацій.

Важливе місце посідає проєктна технологія навчання, яка передбачає організацію освітнього процесу через виконання комплексних творчих завдань. Проєктна діяльність дозволяє інтегрувати знання з різних дисциплін, розвиває відповідальність за результат і формує навички роботи в умовах, наближених до реальної професійної діяльності. Як зазначає Л. Саприкіна (Саприкіна, 2019), проєктна діяльність є однією з найбільш ефективних форм інноваційних методичних технологій навчання, що позитивно впливає на формування професійної компетентності майбутніх дизайнерів.

Не менш значущою є технологія проблемно-орієнтованого навчання, яка базується на створенні ситуацій, що потребують творчого вирішення. Студенти стикаються з реальними або змодельованими професійними проблемами, наприклад, вибір матеріалів для конкретного виробу або адаптація запропонованої дизайнерської ідеї до вимог виробництва. Це стимулює аналітичне мислення, розвиває здатність приймати рішення та формує професійну гнучкість.

Окрему групу становлять інтерактивні креативні технології, зокрема мозковий штурм, метод асоціацій, рольові ігри. Вони сприяють активній взаємодії студентів, розвитку комунікативних навичок і колективного генерування ідей. У процесі таких занять формується не лише творчий потенціал, а й уміння працювати в команді, що є критично важливим у сфері дизайну.

Суттєвий потенціал мають цифрові креативні технології, які передбачають використання сучасних програмних засобів для створення дизайнерських продуктів. Застосування САД-систем, 3D-моделювання та цифрової візуалізації дозволяє студентам працювати з актуальними інструментами індустрії, розширює можливості творчої реалізації та підвищує конкурентоспроможність випускників. Цифрове середовище також сприяє розвитку нових форм творчості, таких як digital fashion.

Гейміфікація як креативна технологія навчання забезпечує підвищення мотивації студентів через використання ігрових механік. Вона дозволяє зробити навчальний процес більш захопливим і стимулює активну участь у виконанні завдань. У підготовці технологів-дизайнерів це може проявлятися у створенні творчих конкурсів, дизайнерських челленджів або симуляцій професійної діяльності.

Особливе значення має STEAM-підхід, який інтегрує знання з науки, технологій, інженерії, мистецтва та математики. У підготовці дизайнерів це забезпечує гармонійне поєднання творчості з технічними аспектами, дозволяє краще зрозуміти властивості матеріалів і технологічні процеси, а також сприяє розвитку інноваційного мислення.

Таким чином, різні види креативних технологій навчання утворюють цілісну систему, яка забезпечує багатовимірний вплив на формування професійної компетентності майбутніх технологів-дизайнерів. Їх використання дозволяє перейти від репродуктивного навчання до творчого, орієнтованого на створення нових ідей і продуктів, що відповідають сучасним вимогам індустрії. Саме завдяки цьому формується фахівець, здатний не лише відтворювати існуючі зразки, а й генерувати інновації та реалізовувати їх у практичній діяльності.

В даному практичному порадику розкриємо більш детально декілька з вище названих креативних технологій, що, на нашу думку, найбільш сприяють формуванню як креативного мислення у технологів-дизайнерів, так і створенню креативного освітнього середовища.

Проектно-орієнтоване навчання у змісті професійної підготовки та формуванні професійної компетентності здобувачів вищої освіти для галузей легкої промисловості

Організація проектно-орієнтованого навчання у змісті професійної підготовки здобувачів вищої освіти у галузі легкої промисловості є одним із найбільш ефективних напрямів модернізації освітнього процесу в умовах сучасних вимог ринку праці. У межах підготовки інженерів-дизайнерів цей підхід розглядається як інструмент інтеграції теоретичних знань і практичної діяльності, що забезпечує формування конкурентоспроможного фахівця, здатного до інноваційної та творчої професійної діяльності.

Сутність проектно-орієнтованого навчання полягає в організації освітнього процесу через виконання студентами цілісних професійно спрямованих завдань - проектів, які відображають реальні або наближені до реальних умови

майбутньої професійної діяльності. У цьому контексті проєкт виступає не лише як метод навчання, а як цілісна педагогічна технологія, що трансформує традиційну модель засвоєння знань у діяльнісну, орієнтовану на результат. У рамках вищої школи це означає перехід від репродуктивного навчання до творчого, де студент виступає активним суб'єктом навчання.

У професійній підготовці майбутніх технологів-дизайнерів проєктно-орієнтоване навчання відіграє особливу роль, оскільки сама специфіка діяльності в легкій промисловості передбачає поєднання художнього проектування, технологічного мислення та практичної реалізації ідей. Саме тому навчальні проєкти можуть охоплювати повний цикл створення виробу - від ідеї та ескізу до виготовлення готового продукту. Такий підхід дозволяє студентам не лише засвоювати знання з окремих дисциплін, але й інтегрувати їх у єдину систему професійної діяльності.

Процес організації проєктно-орієнтованого навчання передбачає послідовне проходження кількох взаємопов'язаних етапів. На початковому етапі відбувається постановка проблеми або формулювання завдання, яке має професійний зміст і відповідає актуальним потребам галузі. Це може бути розробка колекції одягу, створення функціонального виробу або вирішення конкретної виробничої ситуації. Далі здійснюється планування діяльності, під час якого студенти визначають етапи роботи, розподіляють ролі, обирають матеріали та технології. Важливо, що цей етап формує навички організації власної діяльності та командної взаємодії.

Основний етап - реалізація проєкту - передбачає активну практичну діяльність: розробку ескізів, підбір матеріалів, конструювання виробу, використання сучасних технологій, зокрема цифрових інструментів. У цей період студенти стикаються з реальними професійними труднощами, що стимулює розвиток критичного мислення, здатності до прийняття рішень і творчого підходу до виконання завдань. Завершується проєкт етапом презентації результатів, під час якого студенти представляють свій продукт, обґрунтовують прийняті рішення та отримують зворотний зв'язок. Важливим компонентом є також рефлексія, що дозволяє оцінити власну діяльність, визначити досягнення і труднощі, а також окреслити перспективи подальшого розвитку.

Застосування проєктно-орієнтованого навчання сприяє формуванню професійної компетентності, яка розглядається як інтегративна характеристика особистості майбутнього фахівця. У цьому процесі розвиваються не лише спеціальні знання і вміння, пов'язані з проектуванням і виготовленням виробів, але й універсальні компетентності, такі як креативність, комунікативність, здатність до співпраці та самостійного навчання. Особливо важливим є формування технологічного мислення, яке дозволяє поєднувати творчі ідеї з можливостями їх практичної реалізації у виробництві.

Проєктно-орієнтоване навчання широко використовується під час підготовки здобувачів за спеціальностями 182/G15 "Технології легкої промисловості" та 015.36 /A5 "Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)" у Мукачівському державному університеті (Бокша, Товканець,

2021, с.124, Саприкіна, 2019). Так, на основі аналізу змісту освітніх програм “Конструювання та технології швейних виробів” та професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості” встановлено, що в МДУ виконання навчальних проєктів здійснюється в межах таких професійно-орієнтованих дисциплін, як “Основи проєктування виробів: проєктування одягу” та “Основи технології швейних виробів”. При цьому виконання завдань курсових проєктів інтегрує знання з інших професійно-орієнтованих дисциплін - таблиці 1:

Таблиця 1 - Характеристика інтеграції професійно орієнтованих дисциплін у зміст курсових проєктів на ОПП “Конструювання та технології швейних виробів” та ОПП “Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)”

ОПП “Конструювання та технології швейних виробів”			
КП з “Основи проєктування виробів: проєктування одягу”		КП з “Основи технології швейних виробів”	
Перелік освітніх компонент, що інтегровані у зміст КП	Вступ до фаху	Перелік освітніх компонент, що інтегровані у зміст КП	Вступ до фаху
	Основи комп’ютерного дизайну		Професійно-практична підготовка
	Основи прикладної антропології та біомеханіки		Матеріалознавство швейних виробів
	Малюнок та основи композиції		Підготовчо-розкрійне виробництво та основи технології
	Цифрові технології в галузі		Основи проєктування виробів: проєктування одягу
Основи проєктування виробів: конструювання швейних виробів	Основи технології швейних виробів (І модуль)		
ОПП “Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)”			
КП з “Основи проєктування виробів: проєктування одягу”		КП з “Основи технології швейних виробів”	
Перелік освітніх компонент, що інтегровані у зміст КП	Вступ до фаху	Перелік освітніх компонент, що інтегровані у зміст КП	Вступ до фаху
	Основи комп’ютерного дизайну		Матеріалознавство швейних виробів
	Художньо-проєктна творчість		Основи проєктування виробів: проєктування одягу
Основи проєктування виробів: конструювання швейних виробів	Основи технології швейних виробів (І модуль)		

Джерело: систематизовано автором

Ефективність проєктно-орієнтованого навчання значною мірою залежить від створення відповідних педагогічних умов. До них належать орієнтація змісту навчання на реальні професійні завдання, використання сучасної матеріально-технічної бази, інтеграція освітнього процесу з виробництвом, а також готовність викладача до виконання ролі фасилітатора і наставника. Отже, проєктно-орієнтоване навчання у системі підготовки фахівців галузі легкої

промисловості виступає як ефективний засіб формування професійної компетентності, оскільки забезпечує цілісність освітнього процесу, його практичну спрямованість і відповідність сучасним вимогам індустрії. У результаті формується фахівець нового типу - технолог-дизайнер, здатний не лише відтворювати наявні зразки, а й створювати інноваційні продукти, адаптуватися до змін і успішно реалізовувати себе у професійній діяльності.

Можливості інтерактивних технологій навчання для інтенсифікації креативного мислення у майбутніх інженерів-дизайнерів

У сучасних умовах розвитку вища школа з підготовки майбутніх інженерів-дизайнерів у сфері легкої промисловості дедалі більше орієнтується на формування креативного мислення як ключової складової професійної компетентності. У цьому контексті особливого значення набувають інтерактивні технології навчання, які виступають ефективним інструментом інтенсифікації творчої діяльності здобувачів вищої освіти.

Сутність інтерактивних технологій навчання полягає у створенні умов для активної взаємодії всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує перехід від пасивного сприйняття інформації до її осмисленого застосування у практичній діяльності (Бокша та ін., 2025). У межах професійної педагогіки такі технології спрямовані на організацію навчання через співпрацю, діалог, обмін ідеями та колективне розв'язання проблем. Це особливо важливо для підготовки інженерів-дизайнерів, професійна діяльність яких передбачає постійне генерування нових ідей і їх технологічну реалізацію.

Можливості інтерактивних технологій у розвитку креативного мислення проявляються передусім у стимулюванні дивергентного мислення, що характеризується здатністю знаходити множинні варіанти розв'язання однієї проблеми. Використання таких методів, як мозковий штурм, асоціативні техніки, рольові ігри, сприяє розширенню уяви студентів, розвитку їхньої гнучкості мислення та здатності до інновацій. У процесі виконання інтерактивних завдань здобувачів вищої освіти не лише генерують ідеї, але й навчаються оцінювати їх з позиції доцільності, технологічності та естетичної цінності.

Важливим аспектом є те, що інтерактивні технології забезпечують інтеграцію творчої та технологічної складових підготовки. Наприклад, у процесі роботи над груповими проєктами або кейс-завданнями студенти поєднують дизайнерське бачення з інженерним аналізом, що дозволяє формувати цілісне професійне мислення. Такий підхід сприяє переходу від абстрактної творчості до практично орієнтованої, що має безпосереднє значення для майбутньої діяльності у легкій промисловості.

Суттєвий потенціал інтерактивних технологій полягає у створенні позитивного психологічного клімату в навчальній групі. Атмосфера співпраці, підтримки та відкритості до нових ідей стимулює студентів до активної участі в

освітньому процесі, знижує страх помилок і сприяє вільному самовираженню. Саме в таких умовах розкривається творчий потенціал особистості, формується впевненість у власних можливостях і готовність до інноваційної діяльності. Як приклад інтерактивних вправ, що сприяють налаштуванню сприятливого навчального середовища, мотивують до пізнавальної діяльності, формують соціальні компетентності у здобувачів освіти науковці Бокша Н., Гаврилець О., Феєр О. (Бокша та ін., 2025) досліджують ігри-криголами як різновид інтерактивних вправ.

На сьогодні у педагогічній практиці педагогами в різних освітніх системах широко використовуються інтерактивні технології навчання, які залежно від освітньої мети педагоги-науковці (Пошетун, 2007) класифікують на такі групи:

- створення позитивної атмосфери навчання й організації комунікації учнів;
- мотивації навчальної діяльності й актуалізації опорних знань, уявлень учнів;
- засвоєння нових знань, формування вмінь, навичок, емоційно-ціннісних орієнтацій і ставлень учнів;
- узагальнення, систематизації знань, організації рефлексії пізнавальної діяльності.

Особливу роль відіграють цифрові інтерактивні технології, які розширюють можливості креативного навчання. Використання онлайн-сервісів, віртуальних дошок, інтерактивних платформ дозволяє організовувати спільну роботу над проєктами, візуалізувати ідеї, створювати цифрові моделі. Це сприяє розвитку сучасних цифрових компетентностей і відкриває нові форми творчої діяльності, зокрема у сфері digital-дизайну.

Використання онлайн-застосунків є важливим компонентом модернізації освітнього процесу у системі вищої освіти з підготовки майбутніх фахівців, зокрема у галузі легкої промисловості. Такий підхід сприяє не лише активізації навчальної діяльності, а й формуванню професійної компетентності, що поєднує знання, уміння, креативність і цифрову грамотність.

Сутність використання онлайн-сервісів полягає в інтеграції цифрових інструментів у навчальний процес для створення інтерактивного освітнього середовища. Завдяки цьому здобувачі вищої освіти отримують можливість працювати з навчальним матеріалом у динамічній, візуально насиченій та практично орієнтованій формі. Інтерактивні вправи можуть включати класифікацію швейних виробів, аналіз конструкції одягу, моделювання дизайнерських рішень, що безпосередньо пов'язано з майбутньою професійною діяльністю.

Однією з ключових переваг використання онлайн-застосунків є підвищення мотивації до навчання. Гейміфікація, візуалізація та миттєвий зворотний зв'язок стимулюють активну участь студентів і роблять навчальний процес більш захопливим. Крім того, такі інструменти сприяють розвитку дивергентного мислення, оскільки передбачають виконання завдань, що мають кілька можливих рішень і потребують творчого підходу. Важливою перевагою є також можливість індивідуалізації навчання: кожен здобувач може працювати

у власному темпі, обирати складність завдань і отримувати персоналізований зворотний зв'язок.

Суттєвим аспектом є розвиток цифрової компетентності, яка є невід'ємною складовою професійної підготовки сучасного інженера-дизайнера. Робота з онлайн-сервісами формує навички використання цифрових інструментів, що є необхідними для проєктування, моделювання та презентації проєктів у галузі легкої промисловості. Також онлайн-застосунки сприяють організації командної роботи, оскільки багато з них передбачають спільну діяльність, обмін ідеями та колективне вирішення завдань.

Водночас використання онлайн-застосунків має і певні недоліки. Одним із них є залежність від технічного забезпечення та доступу до Інтернету, що може ускладнювати організацію навчального процесу. Крім того, надмірне використання цифрових інструментів може призводити до зниження рівня живого спілкування між учасниками освітнього процесу. Існує також ризик формального виконання завдань без глибокого осмислення змісту, якщо інтерактивні вправи не мають достатнього методичного обґрунтування.

Особливості застосування онлайн-застосунків у підготовці інженерів-дизайнерів полягають у необхідності їх цілеспрямованого та педагогічно обґрунтованого використання. Важливо, щоб інтерактивні вправи відповідали професійній спрямованості навчання, відображали реальні виробничі ситуації та сприяли розвитку як творчих, так і технологічних умінь. Викладач у цьому процесі виконує роль фасилітатора, який організовує діяльність студентів, спрямовує їхню роботу та забезпечує ефективний зворотний зв'язок.

Крім того, доцільним є поєднання онлайн-застосунків із традиційними методами навчання, що дозволяє забезпечити баланс між цифровою та практичною підготовкою. Наприклад, інтерактивні вправи можуть використовуватися на етапі засвоєння теоретичного матеріалу або для закріплення знань, тоді як практичні заняття у майстернях забезпечують формування професійних навичок роботи з матеріалами та обладнанням.

Нижче наведемо характеристику деяких видів онлайн-сервісів, які широко застосовуються в освітній діяльності, зокрема, їх можна запропонувати для підготовки здобувачів вищої освіти у галузі текної промисловості та дизайну - таблиця 2.

Таблиця 2 - Класифікація онлайн-застосунків, що можуть використовуватися при підготовці майбутніх інженерів-дизайнерів

№	Вид онлайн-застосунків	Представники	Характеристика	Область застосування у підготовці
1	2	3	4	5
1	Інтерактивні навчальні платформи	LearningApps, Wordwall, Quizizz	Створення інтерактивних вправ, тестів, ігор; миттєвий зворотний зв'язок	Закріплення знань з класифікації одягу, перевірка знань, гейміфікація навчання

Продовження таблиці 2

1	2	3	4	5
2	Сервіси для візуалізації та дизайну	Canva, Genially	Створення інфографіки, презентацій, візуального контенту	Розробка ескізів, презентація колекцій, оформлення дизайнерських ідей
3	Онлайн-дошки та середовища співпраці	Padlet, Miro	Спільна робота, обмін ідеями, візуалізація думок	Колективне проектування виробів, мозкові штурми, аналіз моделей
4	Системи онлайн-опитування	Mentimeter, Kahoot!	Опитування, голосування, “хмара слів”, миттєва взаємодія	Актуалізація знань, рефлексія, визначення дизайнерських трендів
5	Хмарні сервіси для спільної роботи	Google Docs, Google Slides	Спільне редагування документів у реальному часі	Розробка технічної документації, опис виробів, групові проекти
6	Платформи дистанційного навчання (LMS)	Moodle, Google Classroom	Організація навчального процесу, контроль, оцінювання	Розміщення матеріалів, виконання завдань, оцінювання
7	CAD-системи та 3D-моделювання	(наприклад, CLO 3D, Marvelous Designer)	Проектування одягу, створення 3D-моделей	Конструювання виробів, моделювання одягу, візуалізація дизайну
8	Сервіси створення відео та анімації	Powtoon, Animaker	Створення навчальних відео, анімацій	Демонстрація технологічних процесів, презентація проектів
9	Платформи для портфоліо	Behance	Публікація робіт, демонстрація результатів	Формування професійного портфоліо студентів

Джерело: систематизовано автором

Таким чином, можливості інтерактивних технологій навчання у інтенсифікації креативного мислення майбутніх інженерів-дизайнерів є багатогранними. Вони забезпечують активізацію пізнавальної діяльності, розвиток творчого потенціалу, формування професійно важливих якостей та інтеграцію знань і практичних умінь. У результаті їх застосування формується фахівець, здатний до інноваційної діяльності, ефективного вирішення професійних завдань і створення конкурентоспроможної продукції у галузі легкої промисловості.

МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗАСОБАМИ КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Діагностичні матеріали для визначення рівня рівня креативності у здобувачів вищої освіти за інаженерно-дизайнерськими спеціальностями у галузі легкої промисловості та рівня готовності педагога до інноваційної/креативної діяльності з підготовки майбутніх технологів-дизайнерів

Тестувальник “Креативність майбутнього технолога-дизайнера” (авторська розробка)

Інструкція:

Виберіть один варіант відповіді (а, б або в) для представлених нижче тестових запитань.

Тестові запитання

1. Чи вважаєте ви, що у сфері дизайну одягу можна створити щось принципово нове?

- а) так, безумовно;
- б) ні, усе вже створено;
- в) так, але лише частково.

2. Чи здатні ви пропонувати нові ідеї для дизайну швейних виробів?

- а) так, постійно;
- б) ні;
- в) іноді, залежно від натхнення.

3. Чи вважаєте ви, що ваші дизайнерські ідеї можуть впливати на модні тенденції?

- а) так;
- б) лише частково;
- в) ні, це малоімовірно.

4. Чи можете ви створити ескіз виробу з нуля без зразка?

- а) так, легко;
- б) ні;
- в) лише якщо є приклад.

5. Чи впевнені ви у своїх творчих здібностях?

- а) так, завжди;
- б) іноді сумніваюся;
- в) рідко.

6. Чи цікаво вам працювати з новими матеріалами та фактурами?

- а) так, дуже;
- б) ні;
- в) залежить від складності.

7. Чи прагнете ви вдосконалювати свої дизайнерські навички?

- а) так, постійно;
- б) рідко;
- в) тільки коли потрібно.

8. Чи шукаєте ви нові ідеї для колекцій одягу?

- а) так;
- б) ні;
- в) іноді.

9. Як ви реагуєте на невдачі у творчій роботі?

- а) аналізую і продовжую працювати;
- б) швидко втрачаю інтерес;
- в) припиняю роботу.

10. Чи вважаєте ви, що професія дизайнера дозволяє реалізувати себе?

- а) так, повністю;
- б) частково;
- в) ні.

11. Чи легко вам уявити майбутній виріб без ескізу?

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки частково.

12. Чи можете ви швидко запам'ятати складний дизайн або форму виробу?

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки прості елементи.

13. Чи легко вам відтворити побачений фасон одягу по пам'яті?

- а) так;
- б) ні;
- в) частково.

14. У вільний час ви більше:

- а) думаєте про нові дизайнерські ідеї;
- б) відпочиваєте без творчих думок;
- в) займаєтесь практичними справами.

15. Ви завершуєте роботу, коли:

- а) результат ідеальний;
- б) задоволений(-а) мінімально;
- в) коли немає часу продовжувати.

16. Чи часто ви уявляєте нові моделі одягу в думках?

- а) так, постійно;
- б) рідко;
- в) тільки під час навчання.

17. Якщо ідея дизайну одягу вас захоплює, ви:

- а) працюєте над нею до кінця;
- б) швидко втрачаєте інтерес;
- в) відкладаєте її.

18. Чи готові ви змінити свою ідею після критики?

- а) так, якщо аргументи переконливі;
- б) ні;
- в) іноді.

19. Чи легко вам поєднувати кольори та фактури матеріалів у одному ансамблі?

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки стандартні варіанти.

20. Чи пробуєте ви нетрадиційні стилі у дизайні?

- а) так, часто;
- б) ні;
- в) рідко.

21. Чи вважаєте ви себе людиною з творчим мисленням?

- а) так;
- б) ні;
- в) іноді.

22. Чи легко вам генерувати кілька варіантів одного виробу?

- а) так;
- б) ні;
- в) лише один варіант.

23. Чи подобається вам експериментувати з формою одягу?

- а) так;
- б) ні;
- в) іноді.

24. Чи вмiєте ви поєднувати традиційні та інноваційні стилі?

- а) так;
- б) ні;
- в) частково.

Система оцінювання

відповідь “а” – 3 бали

відповідь “в” – 2 бали

відповідь “б” – 1 бал

Розшифрування результатів

60–72 бали

Високий рівень креативності

Ви маєте розвинене дизайнерське мислення, здатні створювати інноваційні рішення та реалізовувати творчі ідеї в професійній діяльності.

40–59 балів

Середній (достатній) рівень

Ви маєте творчий потенціал, але потребуєте розвитку впевненості, системності та практики генерації ідей.

24–39 балів

Низький рівень

Ваш творчий потенціал обмежений або недостатньо активований. Варто більше працювати над уявою, сміливістю і творчими завданнями.

Тестувальник “Готовність педагога до інноваційної та креативної діяльності з підготовки майбутніх технологів-дизайнерів (ГПКД-ТД)” (авторська розробка)

I. Мета

Визначення рівня готовності педагога до впровадження інновацій у підготовці дизайнерів одягу/текстилю, розвитку творчого потенціалу студентів, інтеграції сучасних технологій у навчальний процес

II. Структура (50 тверджень, 6 блоків)

Блок 1. Інноваційно-педагогічна орієнтація (ІПО)

Блок 2. Креативно-дизайнерське мислення (КДМ)

Блок 3. Технологічна компетентність (ТК)

Блок 4. Методична інноваційність (МІ)

Блок 5. Професійно-галузева інтеграція (ПГІ)

Блок 6. Бар'єри та опір інноваціям (БОІ)

Шкала оцінювання: від 1-го до 5-ти балів, де 1 бал - найнижчий рівень погодження з твердженням, 5 балів - найвищий рівень погодження з твердженням

III. Твердження

Блок 1. Інноваційно-педагогічна орієнтація (ІПО)

1. Я орієнтуюсь на сучасні тенденції у дизайні одягу.
2. Я впроваджую інноваційні підходи у викладанні.
3. Я готовий(-а) змінювати традиційні методи навчання.
4. Я використовую міжнародний досвід у підготовці дизайнерів.
5. Я підтримую експериментування у здобувачів.
6. Я стимулюю інноваційне мислення.
7. Я інтегрую тренди fashion-індустрії у навчання.
8. Я відкритий(-а) до нових освітніх форматів.

Блок 2. Креативно-дизайнерське мислення (КДМ)

9. Я розвиваю у студентів дизайнерське мислення.
10. Я використовую творчі завдання (ескізи, концепти).

11. Я стимулюю генерацію ідей.
12. Я використовую методи дизайн-мислення.
13. Я підтримую індивідуальний стиль студентів.
14. Я розвиваю візуальну культуру.
15. Я застосовую арт-підходи.
16. Я заохочую експерименти з матеріалами.

Блок 3. Технологічна компетентність (ТК)

17. Я використовую САD-програми для дизайну одягу.
18. Я володію цифровими інструментами моделювання.
19. Я інтегрую 3D-технології в освітній процес
20. Я використовую онлайн-платформи для навчання.
21. Я знайомлю студентів із сучасним обладнанням.
22. Я використовую цифрові бібліотеки матеріалів.
23. Я застосовую технології візуалізації.
24. Я навчаю цифровим навичкам у дизайні.

Блок 4. Методична інноваційність (МІ)

25. Я застосовую проєктне навчання.
26. Я використовую кейс-методи.
27. Я організую командну роботу студентів.
28. Я створюю міждисциплінарні проєкти.
29. Я використовую гейміфікацію.
30. Я адаптую методи під рівень студентів.
31. Я оцінюю креативність студентів.
32. Я впроваджую нові формати занять (воркшопи, тренінги, майстен-класи тощо).

Блок 5. Професійно-галузева інтеграція (ПГІ)

33. Я співпрацюю з представниками індустрії моди, галузевих виробництв.
34. Я залучаю реальні виробничі кейси.
35. Я орієнтую навчання на потреби ринку.
36. Я знайомлю студентів із трендами виробництва.
37. Я інтегрую екологічний дизайн.
38. Я розвиваю підприємницьке мислення.
39. Я формую навички роботи з клієнтом.
40. Я орієнтую студентів на професійну самореалізацію.

Блок 6. Бар'єри та опір інноваціям (БОІ)

41. Я уникаю нових технологій.
42. Мені складно працювати з цифровими інструментами.
43. Я віддаю перевагу традиційним методам.
44. Я не бачу цінності у творчих підходах.
45. Я рідко оновлюю навчальні матеріали.
46. Я не використовую сучасні тренди в індустрії легкої промисловості у власній педагогічній діяльності.
47. Я уникаю співпраці з представниками виробництв.
48. Я не готовий(-а) до змін.
49. Я відчуваю труднощі у впровадженні інновацій.

50. Я не прагну до професійного розвитку.

IV. Обробка результатів

4.1 Виконайте реверс балів блоку 6: (1→5, 2→4, 3→3)

4.2 Виконайте підрахунок середньоарифметичного значення балів по кожному блоку

4.3 Визначте загальний індекс отриманих результатів за формулою нижче:
 $\text{ГПКД-ТД} = \text{ІПО} + \text{КДДМ} + \text{ТК} + \text{МІ} + \text{РГІ} + \text{реверс ВОІ}/6$

V. Розшифрування отриманих результатів/рівні

Бал	Рівень
4.2–5.0	Високий (педагог-інноватор)
3.4–4.19	Достатній рівень інноваційної педагогічної діяльності
2.6–3.39	Середній рівень інноваційної педагогічної діяльності
<2.6	Низький рівень інноваційної педагогічної діяльності

V. Валідизація

-Змістова

Оцінюються експерти: викладачі професійно-орієнтованих дисциплін у галузі технологій та дизайну виробів легкої промисловості: педагоги-дизайнери, педагоги-матеріалознавці, педагоги-конструктори, педагоги-технологи.

-Конструктна

Здійнено факторний аналіз 6-ти найбільш значимих факторів, що враховують педагогічну спрямованість у галузі технологій та дизайну легкої промисловості.

- Надійність

Альфа Кронбаха ≥ 0.7

Методичні та практичні матеріали застосування креативних методів навчання у змісті професійно-орієнтованих дисциплін для підготовки майбутніх інженерів-дизайнерів

В даному практичному poradniku автором розроблено ряд методичних та практичних матеріалів, зокрема, методичне забезпечення лабораторного заняття з дисципліни “Матеріалознавство швейних виробів” на тему “Фізико-хімічні властивості натуральних волокон (рослинного та тваринного походження)” із застосуванням інтерактивних технологій для створення позитивної атмосфери навчання та організації комунікації для майбутніх інженерів-дизайнерів. Дана авторська методична розробка пропонується до використання під час проведення лабораторного заняття із зазначеної дисципліни та теми для підсилення мотивації пізнавальної діяльності, створення позитивної атмосфери навчання та організації комунікації між

здобувачами, при цьому не порушуючи методики проведення лабораторного заняття, прийнятої в закладі вищої освіти.

Методичне забезпечення лабораторного заняття з професійно-орієнтованої дисципліни “Матеріалознавство швейних виробів” на тему “Фізико-хімічні властивості натуральних волокон (рослинного та тваринного походження)”

*для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 182/G15 "Технології легкої промисловості" та 015.36 /A5 "Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)"
(авторська розробка)*

Мета даної методичної розробки:

1. Застосовувати інтерактивні технології для створення позитивної атмосфери навчання.
2. Сприяти формуванню навичок професійної комунікації у груповій роботі майбутніх фахівців легкої промисловості.

Завдання 1. Айсбрейкер “Текстильна асоціація”

Мета:

Створити позитивний емоційний настрій і актуалізувати попередні знання.

Алгоритм:

1. Студенти по черзі називають слово-асоціацію до терміну “бавовняне полотно”, “натуральний шовк”, “вовняне полотно”, “ляне полотно”, “Натуральна шкіра”, “Натуральне хутро”.
2. Викладач фіксує відповіді на дошці.
3. Група класифікує асоціації: “матеріали”, “вироби”, “органолептичні характеристики матеріалів”.
4. Обговорення: як емоції пов’язані з матеріалами.

Завдання 2. Інтерактивна гра “Волокно-детектив”

Мета:

Навчитися розпізнавати типи натуральних волокон за властивостями.

Алгоритм:

1. Групи отримують “зразки-описи” (бавовна, льон, вовна, шовк).
2. Завдання: визначити походження волокна.
3. Використати підказки: блиск, міцність, гігроскопічність, теплопровідність.
4. Презентація результатів як “експертна рада текстильників”.

Завдання 3. Вправа “Матеріал і характер”

Мета:

Розвинути асоціативне мислення та емоційне сприйняття матеріалів.

Алгоритм:

1. Кожна група отримує волокно (наприклад: льон або вовна).
2. Описати його як “персонаж” (характер, поведінка, властивості).

3. Презентація у творчій формі (міні-історія або рольова гра).
4. Обговорення професійного значення властивостей.

Завдання 4. Кейси з виробничої практики

Мета:

Формувати професійне мислення через реальні ситуації легкої промисловості.

Алгоритм:

1. Розгляд ситуацій

“Потрібно створити колекцію дитячого літнього одягу, розробити конструкцію та технологічний процес виготовлення з врахуванням обраного виду матеріалу”. Варіанти асортименту одягу:

- Повсякденна літня сукня для дівчат дошкільного віку;
- Святкова літня сукня для дівчат молодшого шкільного віку;
- Повсякденний літній костюм для хлопчиків дошкільного віку;
- Святковий літній костюм для хлопців шкільного віку.

2. Групи визначають оптимальний тип волокна.

3. Обґрунтування вибору з позиції властивостей.

4. Колективне обговорення рішень.

Завдання 5. Інтерактив “Текстильне колесо рішень”

Мета:

Розвивати навички комунікації та прийняття рішень.

Алгоритм:

1. Створюється “колесо” з властивостями:

- міцність;
- еластичність;
- гігроскопічність;
- теплопровідність;

2. Студенти обирають властивість і пропонують, де вона важлива.

3. Обговорення у групах.

Рефлексія та підбиття підсумків

Вправа “Три професійні відкриття”

Студенти називають:

1. Що нового дізналися про натуральні волокна;
2. Яка інтерактивна технологія була найефективнішою;
3. Як можна використати ці знання у майбутній професії.

Вправа “Мікрофон дизайнера”

Кожен студент завершує фразу:

“Сьогодні я зрозумів, що фізико-хімічні властивості натуральних волокон (рослинного та тваринного походження)- це ”;

“Найцікавішим для мене було...”;

“У майбутній професійній діяльності ці знання знадобляться мені для.... ”.

Методичні рекомендації

- ✓ Починайте заняття з коротких айсбрейкерів для налаштування групи.
- ✓ Використовуйте реальні зразки тканин або візуалізації.
- ✓ Поєднуйте теорію з тактильним і візуальним досвідом.
- ✓ Заохочуйте професійну термінологію у відповідях.
- ✓ Підтримуйте атмосферу співпраці та взаємоповаги.

Очікуваний результат

Після заняття студенти:

- розрізняють натуральні волокна за фізико-хімічними властивостями;
- оземіють застосування цих властивостей для дизайтерського та технологічного рішення різних асортиментних груп одягу;
- застосовують знання у професійних ситуаціях;
- активно взаємодіють у групі;
- демонструють підвищену мотивацію до навчання.

Методичне забезпечення практичного заняття з дисципліни «Вступ до фаху» із використанням сучасних онлайн-застосунків

для здобувачів спеціальностей

182/G15 «Технології легкої промисловості» та 015.36/A5 «Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)».

(авторська розробка)

Тема:

Ознайомлення з асортиментом, класифікацією та конструкцією сучасного одягу

Мета заняття:

Освітня:

сформувати знання про асортимент сучасного одягу
засвоїти класифікацію виробів
ознайомити з основними елементами конструкції

Розвивальна:

розвивати професійне мислення
формуванати навички аналізу конструкції виробів
розвивати цифрову компетентність

Виховна:

формуванати інтерес до професії
розвивати комунікативні навички

Тип заняття:

Практичне (з елементами інтерактивного навчання)

Тривалість:

90 хв

Обладнання:

- мультимедійний проектор

- смартфони/ноутбуки студентів
- доступ до Інтернету

Онлайн-застосунки:

Mentimeter
LearningApps
Wordwall
Padlet
Quizizz

ХІД ЗАНЯТТЯ

1. Організаційний етап (5 хв)

привітання
перевірка присутності
мотивація:

“Чому важливо знати особливості та види конструкції одягу сучасному дизайнеру?”

2. Актуалізація знань (10 хв)

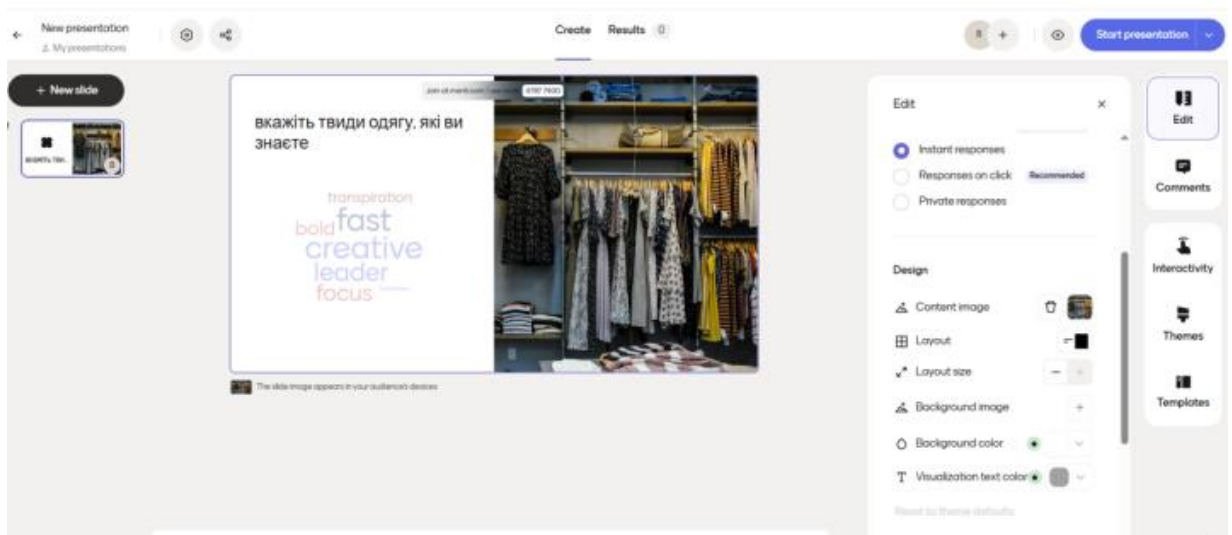
Інтерактив: “Хмара слів”

Інструмент: Mentimeter

Завдання:

студенти вводять три різних види одягу із застосуванням застосунку Mentimeter

Приклад інтерфейсу програми зі створення хмари слів у застосунку Mentimeter представлено на рисунку нижче

Вхід на створений опитувальник - хмату слів у онлайн застосунку Mentimeter можна здійснити за посиланням <https://www.menti.com/a126umy2tddu>

Обговорення результатів. Після виконання вправи здобувачі обговорюють отримані результати - хмару слів із вказаних ними видів одягу, яка відображується у застосунку

3. Теоретичний блок (15 хв)

Міні-лекція з елементами діалогу:

3.1 Асортимент сучасного одягу

3.2. класифікація видів одягу за різними ознаками

3.3 Характеристика конструкції одягу: силует, крій, деталі (комір, рукав, кишені)

Даний етап практичного навчання здійснюється з використанням візуальних матеріалів - презентації, відеороликів.

4. Практичний блок (45 хв)

Завдання 1. “Класифікація одягу за стильовим рішенням”

Інструмент: LearningApps

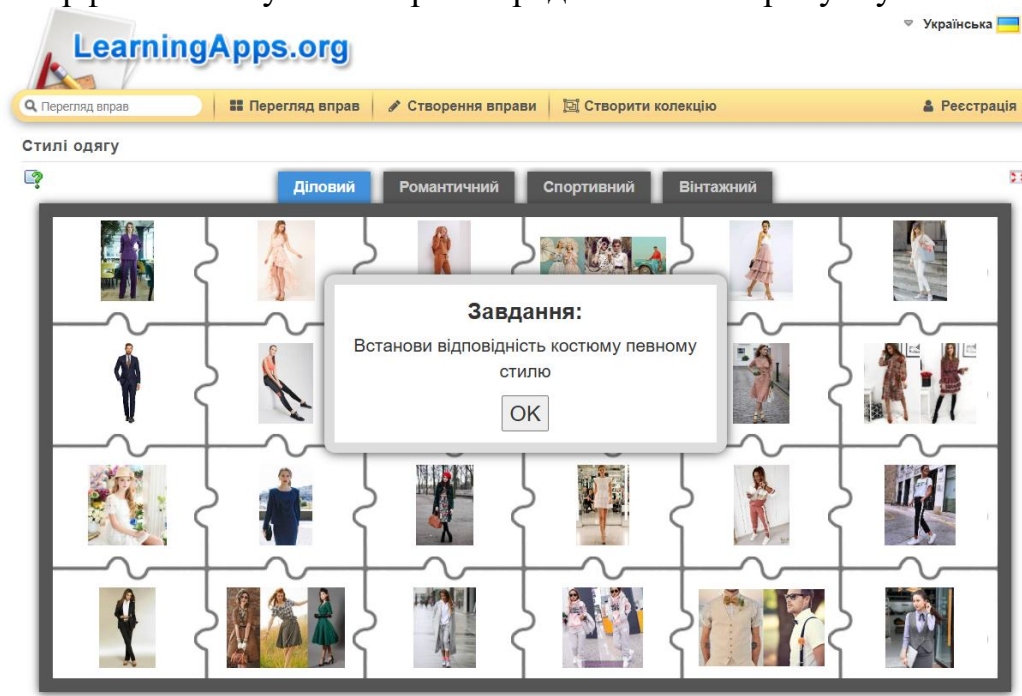
Мета:

закріпити знання з класифікації одягу за стильовим рішенням

Хід:

студенти встановлюють відповідність костюму до певного стилю в одязі у програмі LearningApps, зайшовши за посиланням <https://learningapps.org/20665586>

Інтерфейс виконуваної вправи представлено на рисунку нижче

обговорення результатів

Завдання 2. “Знайди пару”

Інструмент: Wordwall

Мета:

встановити відповідність між елементами конструкції та виробами

Хід:

поєднати:

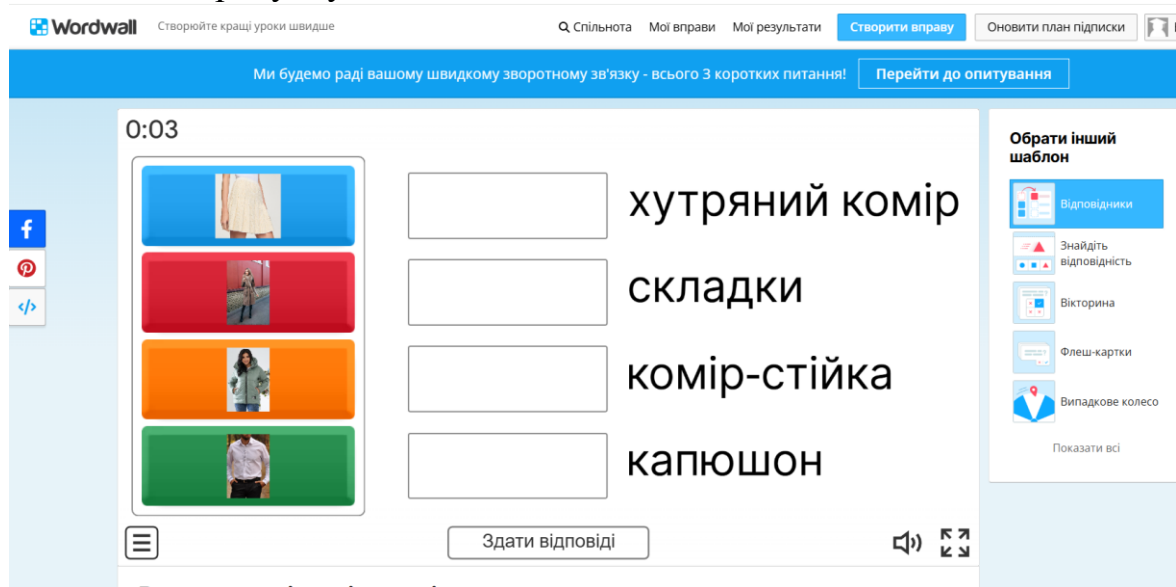
а) “комір-стійка” → сорочка

б) “капюшон” → куртка

в) “хутряний комір” - пальто

г) “складки” - спідниця

Інтерфейс програми для виконання вправи на встановлення відповідності представлено на рисунку нижче

Вправу можна виконати за посиланням:

<https://wordwall.net/uk/resource/110334839>

Завдання 3. “Галерея сучасного одягу”

Інструмент: Padlet

Мета:

розвинути візуальне мислення та комунікацію

Хід:

1. Студенти працюють у групах

2. Завдання:

додати фото виробу

навести:

- класифікацію одягу за різними класифікаційними ознаками

- вказати та охарактеризувати основні конструктивно-декоративні елементи,

-скласти опис зовнішнього виду представленої моделі.

Інтерфейс програми для виконання вправи представлено на рисунку нижче.

Вправа виконана і може бути представлена за посиланням:

<https://padlet/sandbox-8yzaqws0yxxt2tkk>

Мій безстрашний sandbox

Слайдшоу Поділитися

класифікуйте представлений на зображенні вид одягу:

- за класом,
- підкласом,
- типом;
- видом;
- видом матеріалу

3. Презентація результатів

Завдання 4. Кейсове завдання

Ситуація:

“Потрібно розробити одяг для активного відпочинку”

Завдання:

- визначити тип одягу
 - описати конструкцію
 - обґрунтувати вибір
- Робота в групах (3–4 особи)

5. Контроль знань (10 хв)

Онлайн-тестування

Інструмент: Quizizz

Зміст:

- класифікація одягу;
- стилі одягу;
- конструктивно-декоративні елементи одягу;
- найменування деталей одягу

6. Рефлексія (5 хв)

Вправа “3 відповіді”

Студенти відповідають на запитання:

- Що нового дізналися?
- Що було найцікавішим?
- Де можна застосувати знання?

7. Підбиття підсумків (5 хв)

- узагальнення матеріалу
- оцінювання роботи студентів

Очікувані результати

Студенти:

- розрізняють асортимент одягу
- знають класифікацію
- аналізують конструкцію виробів
- працюють у команді
- використовують цифрові інструменти

Методичні рекомендації до проведення практичного заняття із застосуванням онлайн-застосунків:

чергуйте індивідуальну та групову роботу
використовуйте візуальний контент (фото, ескізи)
підтримуйте позитивну атмосферу через інтерактив
стимулюйте обговорення та аргументацію

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. П. Філософія освіти XXI століття: пошук пріоритетів. Київ : Знання України, 2013. 520 с.
2. Бех І. Д. Особистісно орієнтоване виховання: теоретико-технологічні засади. Київ : Либідь, 2012. 344 с.
3. Биков В. Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2015. Т. 47, № 3. С. 1–16.
4. Бокша Н. І., Гаврилець О. В., Феєр О. В. Застосування інтеграційних ігрових технологій для розвитку соціальної компетентності здобувачів у закладах освіти. Педагогічна академія: наукові записки. 2025. № 20. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.16884953>
5. Бокша Н. І., Коваль Т. В., Матвійчук С. С. Використання інтерактивних методів та сучасних онлайн-сервісів для розвитку креативного мислення здобувачів. Освіта і наука. 2023. Вип. 2 (35). С. 14–20.
6. Гаврилець О. В., Дочинець Н. М., Феєр О. В., Бокша Н. І. Маркетингове дослідження рівня розвитку творчого мислення здобувачів. Інноваційна педагогіка. 2024. Вип. 71, т. 1. С. 101–107. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/71.1.19>
7. Гуржій А. М., Карташова Л. А. Цифрова трансформація освіти: виклики і перспективи. Педагогіка і психологія. 2018. № 2 (99). С. 5–13.
8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ : Академвидав, 2004. 351 с.
9. Дімітрова-Бурлаєнко С. Д. Генеза поняття «креативна компетентність». Педагогіка та психологія. 2017. Вип. 58. С. 3–14.
10. Європейська комісія. Рекомендації щодо ключових компетентностей для навчання впродовж життя. 2018.
11. Клименко В. В. Психологія творчості : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2006. 480 с.
12. Ковальчук В. І. Інноваційні технології у професійній освіті. Київ, 2020.
13. Козак Л. В. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс. 2014. № 1. С. 95–104.
14. Кремень В. Г. Філософія людиноцентризму в освіті. Київ : Педагогічна думка, 2018. 520 с.
15. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи. Київ : Знання, 2017. 486 с.
16. Крикунова О., Пащенко М., Соболенко О. Роль інноваційних технологій навчання у формуванні креативної особистості студентів. SWorld-Ger Conference Proceedings. 2023. № 1. С. 60–64. DOI: <https://doi.org/10.30890/2709-1783.2023-26-01-002>
17. Лазарєв М. І., Рубан Н. П., Лазарєва Т. А. Теоретичні та методичні засади креативного навчання студентів технічних дисциплін. Горлівка, 2010. 112 с.

18. Лук'янова Л. Б. Освіта дорослих: теоретичні і практичні аспекти розвитку. Київ, 2019. 304 с.
19. Любарська Л. А. Креативне освітнє середовище як чинник підготовки майбутніх учителів. *Modern Information Technologies*. 2025. № 74. С. 126–134. DOI: <https://doi.org/10.31652/2412-1142-2024-74-126-134>
20. Ляшенко І. В. Розвиток мотивації студентів до дистанційного навчання. *Освітологічний дискурс*. 2015. № 1. С. 150–157.
21. Масляник Т. Креативне навчання: шляхи імплементації. Харків, 2023. С. 47.
22. Моляко В. О. Стратегії творчої діяльності. Київ : Освіта України, 2008. 702 с.
23. Моляко В. О., Музика О. Л. Здібності, творчість, обдарованість. Житомир : Рута, 2006. 320 с.
24. Морзе Н. В., Буйницька О. П. Цифрова компетентність викладача університету. *Відкрите освітнє е-середовище*. 2020. № 8. С. 1–16.
25. Муқан Н. Професійна педагогіка. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 324 с.
26. Ничкало Н. Г. Професійна освіта і навчання: проблеми розвитку. Київ : Наукова думка, 2014. 380 с.
27. Огнев'юк В. О. Освіта в системі цінностей сталого розвитку. Київ, 2016. 290 с.
28. Омельченко С., Гармаш О. Креативне мислення як компонент моделі «4C's». *Молодь і ринок*. 2022. № 5. С. 62–66.
29. Пометун О. Енциклопедія інтерактивного навчання / Олена Пометун. - Київ: [Б. в.], 2007. - 141 с.
30. Пометун О., Пироженко Л. Інтерактивні технології навчання: Теорія, практика, досвід: Метод, посібник. — К., 2002.
31. Пометун О.І., Пироженко Л. В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод, посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко; За ред. О. І. Пометун. — К., 2003.
32. Саприкіна Л. Формування професійної компетентності дизайнерів. *Деміург*. 2019. Т. 2, № 2. С. 229–236.
33. Сікорський П. І. Нова педагогіка. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 540 с.
34. Сисоєва С. О. Креативна педагогіка: теорія і практика. Київ : Центр навчальної літератури, 2016. 344 с.
35. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості. Київ : Міленіум, 2006. 346 с.
36. Сисоєва С. О. Розвиток творчого потенціалу особистості. *Педагогічні науки*. 2018. № 72. С. 15–22.
37. Смолянинов В. В. Формування креативної компетентності. *Професійна освіта*. 2021. № 13. С. 120–128.
38. Товканець Г. В., Бокша Н. І. Теоретико-методичні засади розвитку вищої освіти. Мукачево, 2021. 224 с.
39. Товканець Г. В., Зябловська Д. Є. Особливості підготовки дизайнерів одягу: Україна-Данія. 2024.
40. Туркот Т. І. Педагогіка вищої школи. Київ : Кондор, 2015. 408 с.

41. Федорчук В. М. Інноваційні технології навчання. 2017. № 4. С. 98–103.
42. Швай Р. Педагогіка творчості. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 200 с.
43. Ягупов В. В. Педагогіка. Київ : Либідь, 2013. 560 с.
44. Barr R. B., Tagg J. From teaching to learning: A new paradigm for undergraduate education // *Change*. 1995. Vol. 27, No. 6. P. 12–25.
45. Biggs J., Tang C. Teaching for quality learning at university. 4th ed. Maidenhead : Open University Press, McGraw-Hill Education, 2011. 389 p.
46. Brookfield S. D. Becoming a critically reflective teacher. 2nd ed. San Francisco : Jossey-Bass, 2017. 320 p.
47. Craft A. Creativity in schools: Tensions and dilemmas. London : Routledge, 2005. 208 p.
48. Crisp G., Cruz I. Mentoring college students: A critical review of the literature // *Research in Higher Education*. 2009. Vol. 50, No. 6. P. 525–545.
49. European Commission. Council recommendation of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning // *Official Journal of the European Union*. 2018.
50. Gordon E., Morgan R., O'Malley A., Ponticell J. Tutoring and mentoring: A guide to effective practice. Lanham : Rowman & Littlefield Education, 2011. 208 p.
51. Guilford J. P. The nature of human intelligence. New York : McGraw-Hill, 1967. 538 p.
52. Runco M. A. Creativity: Theories and themes: Research, development, and practice. Burlington : Elsevier Academic Press, 2007. 484 p.
53. Salmon G. E-tivities: The key to active online learning. 2nd ed. London : Routledge, 2013. 284 p.
54. Sawyer R. K. Explaining creativity: The science of human innovation. 2nd ed. New York : Oxford University Press, 2012. 568 p.
55. Siemens G. Connectivism: A learning theory for the digital age. 2005. URL: <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>
56. Sternberg R. J. The nature of creativity: Contemporary psychological perspectives. New York : Cambridge University Press, 1988. (важливо: оригінальне видання саме 1988, не 2006)
57. Torrance E. P. Torrance tests of creative thinking. Lexington : Personnel Press, 1974.
58. Whitmore J. Coaching for performance: The principles and practice of coaching and leadership. 5th ed. London : Nicholas Brealey Publishing, 2017. 336 p.

Креативні технології формування професійної компетентності майбутніх технологів-дизайнерів: практичний poradник

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей 182/G15 "Технології легкої промисловості" та 015.36 /A5 "Професійна освіта (Технології виробів легкої промисловості)"

Укладач: Б. М. Чепелюк

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 6984 від 20.11.2019 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ 89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>